

3 Οκτωβρίου 2015

Τέσσερις φοιτητές, ένας άγιος και μια συνομιλία

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Συμεών Πηγαδουλιώτη Πριν μερικά χρόνια είχε δημοσιευθεί από το Μ. Μελινό ένα βιβλίο πού έφερε τον τίτλο «Μίλησα με τον Άγιο Νεκτάριο». Σ' αυτό παρουσιάζονταν πρόσωπα πού γνώρισαν τον Άγιο προσωπικά. Ο γράφων καίτοι ανάξιος εν παντί και ανεπρόκοπος πνευματικά μπορεί να καυχηθεί εν Κυρίω ότι μαζί με τρεις άλλους φοιτητές συνάντησε στη μονή του Τσέλιε τον Άγιο Ιουστίνo. Μια συνάντηση πού τη θεωρεί σαν την σπουδαιότερη της ζωής του. Εδώ καταθέτει την εμπειρία του από τη συνάντησή του με τον Άγιο, όπως την κατέγραψε τρία χρόνια μετά.

«Είχα εντυπωσιασθεί διαβάζοντας το περίφημο βιβλίο του «Άνθρωπος και θεάνθρωπος». Είχα ακόμα συναντήσει ορισμένα πνευματικό- παιδιά του στην Αθήνα, και είχα αντιληφτεί εν ολίγους ότι δεν ήταν τυχαίο πρόσωπο, ένας διανοούμενος πού κάθεται στο γραφείο του και αραδιάζει βαθυστόχαστες σκέψεις για να εντυπωσιάσει και να καταπλήξει τους αναγνώστες του. Ο γέροντας Ιουστίνος είχε σ' όλη του την ζωή «την πράξιν εις θεωρίας επίβασιν».

Αυτά είχα υπ' όψιν μου όταν ένας φίλος, ο Παναγιώτης, μου πρότεινε να επιχειρήσουμε μια επίσκεψη στον γέροντα Ιουστίνo.

Λέγω να επιχειρήσουμε διότι μια επίσκεψη σ' αυτόν δεν ήτο καθόλου εύκολο εγχείρημα. Διέμενε σ' ένα μικρό μοναστήρι, το Τσέλιε, κοντά στην πόλη Βάλιεβο της κεντρικής Σερβίας και δεν δεχόταν επισκέπτες εκτός ανάξιος έρχονταν συστημένοι από το Βελιγράδι. Οι αρχές, πού τον είχαν περιορίσει εκεί από το 1946, δεν ήθελαν να δέχεται επισκέψεις και απέφευγε όσο μπορούσε να δίνει προσχήματα.

Αφού κανονίσαμε τις λεπτομέρειες τού ταξιδιού, ξεκινήσαμε από την Αθήνα στις 8 Φεβρουαρίου τού 1977 σιδηροδρομικώς. Την επομένη βρεθήκαμε στην Γιουγκοσλαβία. Ταξιδεύαμε ώρες ατέλειωτες με το τραίνο. Κάποτε στην πόλη Νύσσα (Νύς) μπήκε στο κουπέ μας ένας ηλικιωμένος Σέρβος μαζί με ένα ξανθό νεαρό. Η συζήτηση ξεκίνησε με το Μέγα Κωνσταντίνο, πού γεννήθηκε ως γνωστόν στη Νύσσα.

Όταν τού είπαμε ότι είμαστε ορθόδοξοι, ο γέρος μας άνοιξε την καρδιά του. «Γιέτνα βέρα, μια πίστη είμαστε, τίποτα δεν μας χωρίζει». Πράγματι όταν υπάρχει η πίστη στον Χριστό, όπως αναφέρει ο ιερός Χρυσόστομος, καμιά διάκριση είτε γλωσσική είτε εθνική δεν μπορεί να χωρίσει τους ανθρώπους.

Είχε νυχτώσει για καλά όταν φτάσαμε στο Βελιγράδι. Αφού ανακαλύψαμε μετά από περιπετειώδη αναζήτηση κάποιο γνωστό μου φοιτητή, τον Πέταρ Νοβάκοβιτς, ήρθαμε μέσω του σ' επαφή με τον ιερομόναχο Αθανάσιο Γιέβτιτς (νυν επίσκοπο πρώην Ερζεγοβίνης) που γνώριζε τον γέροντα Ιουστίνo σχετικά με το ταξίδι μας

στο Τσέλιε. Την επομένη το πρωί ξεκινήσαμε με λεωφορείο για το Βάλιεβο. Μαζί μας ήταν ο Πέταρ και ένας Ρουμάνος μεταπτυχιακός φοιτητής του πανεπιστημίου Αθηνών, ο Ίαν, πού τον βρήκαμε στο Βελιγράδι. Φτάσαμε στο Βάλιεβο το μεσημέρι κι αλλάξαμε λεωφορείο. Δεν πήραμε ταξί, διότι οι οδηγοί ήταν, όπως μας είπαν, άνθρωποι της αστυνομίας και ζητούσαν διαβατήρια από τους ξένους και γενικά δυσκόλευαν αυτόν πού ήθελε να συναντήσει το Γέροντα. Μια ώρα αργότερα νάμαστε στο Τσιέλιε. Ήταν ένα μικρό μοναστήρι στο βάθος μιας κοιλάδας σκεπασμένης από δάση με οξιές. Βιαστήκαμε να κατηφορίσουμε την πλαγιά. Η ξύλινη πύλη του μοναστηριού ήταν λίγο αργότερα μπροστά μας. Ησυχία απόλυτη βασίλευε. Μια μοναχή έτρεξε να μάς αναγγείλει στην ηγουμένη. Σε λίγο εμφανίστηκε η σεβάσμια ηγουμένη Γλυκερία. Ο Σέρβος συνοδός μας τής ανάφερε το σκοπό πού μάς έφερε μέχρι εκεί και από ποιες χώρες ήμασταν. Απαντώντας η ηγουμένη μάς πληροφόρησε ότι ο Γέροντας δεν αισθανόταν και τόσο καλά, διότι το βράδυ είχε σκοντάψει και κτύπησε στη μύτη με αποτέλεσμα να υποστεί ρινορραγία. Αυτό μας έκανε να μελαγχολήσουμε απότομα. Όμως η ηγουμένη συνέχισε: Καθίστε εδώ στο κιόσκι μέχρι να δούμε τί μπορεί να γίνει. Πήραμε από μια καρέκλα και καθίσαμε στο ξύλινο κιόσκι. Η ηγουμένη μάς έφερε σε λίγο την ευχάριστη είδηση ότι ο Γέροντας θα μας δεχόταν. Μόνο πού έπρεπε να περιμένουμε λίγο. Πήγε η καρδιά μας στο τόπο της. Ο αρχιμανδρίτης Ιουστίνος, με την διάκριση πού τον χαρακτήριζε, δεν ήθελε να μάς στείλει πίσω χωρίς την ευλογία του. Περπατήσαμε προς την παλιά εκκλησία του μοναστηριού συζητώντας. Προηγουμένως η μοναχική φιλοξενία μάς παρέθεσε ένα πλούσιο τραπέζι.

Ήταν τρεις το απόγευμα όταν ο Γέροντας μάς δέκτηκε στο γραφείο του. Ανεβήκαμε μια σκάλα και βρεθήκαμε σ' ένα ευρύχωρο δωμάτιο στον πρώτο όροφο. Οι τοίχοι κατάφορτοι από βιβλία. Μια εικόνα του Αγίου Ιουστίνου του φιλόσοφου και μάρτυρα. Ένα γραφείο γεμάτο βιβλία, άλλα ανοικτά και άλλα κλειστά, σημάδι πώς ο Γέροντας παρά την αρρώστια του «ως άρτι» εργαζόταν, και ένας μειλίχιος Γέροντας με χιονισμένα γένια και μαύρο ράσο μάς υποδέχθηκε με παιδική απλότητα. Αφού μας ευλόγησε ένα, ένα, μάς έβαλε να καθίσουμε γύρω από το γραφείο. Ένα πρόσωπο γαλήνιο πού αντικαθρέφτιζε την ειρήνη τής ψυχής του, χωρίς κανένα ίχνος αλαζονείας. Το ύφος εκείνο το ψυχρό και σπουδαίο πού έχουν οι μορφωμένοι και οι ακαδημαϊκοί απουσίαζε εντελώς. Ο αρχιμανδρίτης Ιουστίνος είχε υποστεί την «καλήν άλλοίωσιν» και ούτε ο τίτλος του καθηγητή του Πανεπιστημίου, ούτε η μεγάλη φήμη πού είχε στους διεθνείς θεολογικούς κύκλους ήταν ικανοί να τον συγκινήσουν και να τον κινήσουν σε έπαρση.

Του μιλήσαμε για την Κύπρο και η λύπη, μια λύπη αληθινή και όχι επίπλαστη, ζωγραφίστηκε στη σεβάσμια μορφή του. Ο Ίαν άρχισε βροχή τις ερωτήσεις. Για

τον οικουμενισμό, για τον μοναχισμό και για πολλά άλλα. Ο Γέροντας τον άφησε να μιλάει χωρίς να τον διακόπτει. Όταν τελείωσε, άρχισε ν' άπαντάει στα ερωτήματά του. Φτάνοντας στο θέμα του μοναχισμού, τόνισε ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση, διότι έχει το Άγιον Όρος. - Εμείς εδώ στη Σερβία δεν έχουμε κάτι τέτοιο, ανέφερε ενδεικτικά.

Ο χρόνος κυλούσε γοργά κι όμως όλοι ήμασταν προσηλωμένοι στις διδαχές του και ακούγαμε, ακούγαμε. Σε μια στιγμή η συζήτηση περιστράφηκε γύρω από τον μακαριστό αρχιμανδρίτη Έπιφάνιο Θεοδωρόπουλο. Και η γνώμη του Γέροντος Ιουστίνου πού δεν περίμενε καν το μεταφραστή τον Πέταρ να μεταφράσει, απευθείας στα ελληνικά: - Ήκουσα περί τούτου. Είναι σπουδαίος. Συνεχίζοντας ο Γέροντας μας ανέφερε ότι ασχολείται συστηματικά με το κατά Ματθαίον ευαγγέλιο και ότι ετοιμάζει μια ερμηνεία σ' αυτό.

Ξαφνικά ένας απρόσμενος θόρυβος μάς ανάγκασε να γυρίσουμε προς τη μεριά της πόρτας. Η ηγουμένη μάς υπενθύμισε ευγενικά ότι μιλούσαμε περισσότερο από μια ώρα και έπρεπε ν' αφήσουμε τον Γέροντα ν' αναπαυτεί λίγο. Σηκωθήκαμε απρόθυμα. Ο Γέροντας στάθηκε όρθιος, μάς ευλόγησε και δίνοντάς μας από δύο βιβλία του σαν ευλογία μάς κατευόδωσε μέχρι την πόρτα.

Όπως μάς πληροφόρησε μια πολύ αξιόπιστη πηγή στο Βελιγράδι, ο πατήρ Ιουστίνος μέχρι και θαύματα έκανε με την προσευχή του. Τόση παρρησία είχε μπροστά στο Θεό. Όμως αισθάνομαι ότι είναι πολύ φτωχά τα λόγια μου, για να περιγράψω αντάξια το γεροπλάτανο της σερβικής ορθοδοξίας, πού κάτω από' τα κλωνάρια του μεγάλωσαν ως «νεόφυτα ελαίων» πλήθος πνευματικά παιδιά.

Ο Γέροντας αναχώρησε από το μάταιο τούτο κόσμο πέρσι τον Απρίλη. Κοντά στο θρόνο του Θεανθρώπου δέεται «συν πάσι τοις αγίοις» για την χειμαζόμενη Εκκλησία, για την μαρτυρική χώρα των Σέρβων, για όλους εμάς».

Αυτά έγγραφα τότε, στα 1980, μετά από παράκληση του Παναγιώτη και δημοσιεύθηκαν στο περιοδικό «Οικοδομή» της Αγγλικής Σχολής Λευκωσίας.

Σήμερα, αναλογιζόμενος την ευλογία πού δέχθηκα από τον Άγιο, τον ικετεύω εκτενώς ως έχοντα παρρησία να παρακαλεί τον Κύριον τής δόξης και για μένα ίσως και ανοίξουν τα μάτια τής ψυχής μου και αισθανθώ έστω και τώρα την μετάνοια, τώρα πού τα μάτια μου τα σωματικά είναι ακόμα ανοικτά...

ΣΥΜΕΩΝ ΠΗΓΑΔΟΥΛΙΩΤΗΣ
ΒΙΒΛ. ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΕΥΧΟΣ 93

Πηγή: agiameteora.net